هفته‌لق نشريه صحيفه‌سيدر

لقلقه

(يه‌دنلوق) و (قلوه فاردو) دوستلرمز قاسه‌شهرلماننك آچيلش اولديغى ايلك سوقاق ايچون بيلديرمه‌يى دوشونمشلر . بو ايكى كريمه حق مدافظه‌لرينه قارشى بو قدرجق اولسون اداى وجيبه منت ايدلديغى ايچون دكل ، حاشا بوكا كيمسه‌نك اعتراضى يوق ، انجق بعض كسه‌لر ديله‌بورلركه شبه‌سيز سوقاق اسملرى يرينه مملكتمه آز چوق خدماتى سبق ايتمش خويلى خيرسز وطن اولادلرينك ويا‌خود بر خاطره ، فضرت اولمايدران وقوعات وسائره اسملرى قونسون .

مزاح زدانه‌زدن برى بو خصوصده بر پروانه‌لرق بعض محله و سوقاقلره مناسب كردديق اسامى‌نى تعداد ايتدى .

دنيدرلق يا‌ديغى جدولى نقصان كوردىكدن‌صكره بورادە اقامه‌ته چاليشه‌جغز . مثلا : ياغلقچه‌دكى (كوسته‌بك) سوقاغنى (كيريى) سوقاغى ،

موحالله

جادەسى كندلك (فاتى محرومى) جادەسى ، (محتصب قره‌گوز) محله‌سى (شريف على زاده مراد بك) محله‌سى ، (دزدەره) محله‌سى (شهر امانتى) محله‌سى ، (يوسانجى)

قره‌سى (مطبوعات) قره‌سى ، (چرچر) ى (ويران شهر) ، (قره خانون) محله‌سى (آى‌ده‌ده) محله‌سى ، ،

اوطلقسكى (فريضه) يى (مرسوميه) ، (آتما سوقاغى) (شهيدان سوقاغى) (فولاڤلمز) ى (دنبول محله‌سى) ، چاملجه‌ده (صارى قيا) يى (رضا توفيق) ، (يوكوزلى) يى (جيبه) تسميه ايتك ظنمزجه موافق اولور .

* *

غره‌وهلوز يتمه‌دى ، فقط تراموايلر ايشله‌يور ، شافقلرندن صوفره‌لرى قوردوغز زنى آڤاغى مجمى واغاچلر يوانى آچيلمه‌دى . هنوز بقوشه ، ايشيه‌بك جسارتلرى يوق آما دوز بولد ، بابانى ما كنه فولاغه‌سى بيلبورلر .

اهالى‌ده ، وظيفك اداره ايتديغى تراموايك كندرلكعنده بولنوب‌ده چكتمك تهلكه‌ستنه معروض قالمه‌دنه ايچرى يتمه‌يى ترجيح ايدبورز فره‌كويك دوغه‌سنج برندن چيقه‌دكدن صوكره ، اكرم !

غره‌وجيله‌كاچه‌لرى خرسه شرتى صراسيمه‌كى ، بويونلرنده آل قوردفه‌لر ، الرى سيده‌ده طولاشيورلر صوغه‌لره ايلك كونلرك اوتومبيل كزمه‌لرى طاوسلانه‌بلر . غالبا بواش بواش اشله‌دلرى قاچيور .

بيكچه‌يه آچ انسانك فرصت فولاديغى بوشه‌رده غره‌و اعلان ايتك اولديغه مشكل براينده‌در . بركا عقلرى ايردى آما ، اونده‌ده حرث نفس صتله‌سى وار . چالم صوكى ناموله‌دن ؟ بوايشه‌ده بونله‌حق هرهانكى برصورت تسويه‌يك اوجى اله ويرده‌م اهاليك كيسه‌سنه طوقونه‌جه‌ديغى ! زيرا خلقك كيسه‌سى جوقده بيرچوق غره‌و يا‌پمق اوزره .

* *

جمعيت عموميه يتمه‌دى (نصف فى قسطلطينيه) ايشى بيتيرمك اوزره . بوكونكى صوكره اوچ دورت ساعاتى عمرى بولمز يا‌پرق . يازيق اولبور . اونه‌كيفلى ، نه اكسيكيلى مدا كرمارى اصاغى مكمل راوزنه اويونى ، اسكى زمانلر (خان قولى) ، (چاشنى قولى) ديه مشهور غلوردى قرارلرى اولديغى كبى ، بركا (شهر قولى) ديه اسم قويوب تاريخه كچيرمك ، پشه‌كار شريف على زاده ، او ذاتك ، نه كبار بر طورله آيقه قالقوب ده : « افندىلر ! اويونجو واردات بودجه‌سى ! » ديه‌دى وقت ماسه‌يى ساده ، فولاغى كسيليدى . مامافيا ، نيه‌ايچون ايشه‌يورلر ، نه‌ايچون قازانيورلر ، خنطر (آتما سهتلر افندى ! دقت كل !) سيمون افندى فرنكه ، توفيق پاشا فاروقلى‌ده ، اجزاچى باشى طوزسز دلى‌بكره ، عبدالمجيدپاشا عقله‌ده ، الخ . . . چيفه‌يارى كيمسه جان قالديرديوكه ؟ ، او نه تكرلمه‌لر ، نه حاصلر ، نه نكته‌لر !

زوالقى جدى مباغ اولديغى‌ده بن اوڤى فولاندن طوتوب اوراپه كونجولى مراد بكك قاشيه قارشيه

فيلسوفه

— سايمان نظيف بك ديبوركه : —

هرشيدن اول شونى آچيقجه سويليه‌يم ، ايچكدزده ـ اولوريا ـ شيمه‌كز واردر بابا !

بن نه منظوم ، نه منثور شعر ، مزاح پاياغم ، چوق شكركه هرڤله شهرت يولاندى آدمم !

كيمسه‌يه منتم يوق ، ذم اتمدم ، برڤلى ، يوردمكن بارده بان تمزديد ايتمى كبى !

« مزاح نه‌در ؟ » يازيكز كاه عبرتى ، كاه لطيفه ، آلوب اله آلماز ياشدن آكنانى جيفه !

فيلسوفه ، حكيمه بوله سوزلر پاپيشماز ، صاغيردنبرى بن پك عاقلى وقورتار !

دڤرسك صوغه‌لر ، وكيلسك ، نائله ، شمدتى آيكاللرك يهوده‌يه ، بيله ، بيله !

بن حكيم دكلسه‌ده‌م سندن پك چوق متنعم ، ديه‌بيلكه صادقم اولدىغه‌ده چيقم !

تهرله ايشى غير طاتلى يرلرى ارمالى ، اطرافه پارانله خصم ، احباب دولالى !

اعيان اولمه‌دكه‌ده بنه بزم كى انسانلك بوركاه انسانلغه فضيلتلى‌يم !

سز نه بر قاپاكسز ، نه‌ده حاشا بر مهشه !

پارلمكز پك اعلا هر دولا بالى ايشه !

جلسه‌كزى اشكارون سويليه‌مكز معانه ، سركه زده ، اتفاقيز طالمكز بر دانه ؟

بول اوسنه آچيلمش كتابلر كبى فلكز ، بيراوقيمكز يازيق اخلاقه بك اچيقه ايز !

بويده بر سيرچه على اوزتلايه ، بوياپلمه‌يه‌نلمه پك بكزه‌مدك آلچه !

فيلسوفك ، طالمك شرفى قوردو يول ، حاضرلە شقاوتى اول اوزاغنا بر سودو ديل ! . . .

كيمه‌دوه

اوطوردقلى ايلم ! اوڤاقلرده ، جاب حق بونلره اوزون عمرلر ويرسين !

نعمه‌لر ، بن كلدى پايه مقللى اولبودم ، چوق صفيرشيرم‌كيدر ، بكلرى ، پاشالرى ، افه‌لرى مجلس ولاشده‌ده ديمكلر ، متلذذ اولورم . بوغيردن اوقدرجق لطفى درينج بيورمزلر .

* *

ڤيولاكى افندى دوستمز ـ خوش ! كنديسنى وتجيبار ايتشيرمديغنا ؟ ـ اورته‌يه بر (تقسم‌ات‌چيسى مسئله‌سى) چيقاردى . كنديسنه خصوص اولان شيوهٔ بلاغته بوايشك نا بعاندن صوكره قدر خيرسزلق ايچون ياپيلن اولديغى تعطيله ادعا ايتدى .

الهى ڤيولاكى افندى ! صاغيمدە قربان اولديم . كوردىيورم‌كه اساساً اوياغمدن آدى بوزوق . بناء عليه بوايشى چه‌يه نظرده ذره قدر فيمت يوق . اوظر بعض معنوى تأثيرلره قابلدر . اوقدر .

فى الحقيقه بعض سمت اسملرى واردركه انسانى غير اختيارى ، مخرلنك تحت تأثيرنه آلير . مثلا ، نافى الحرف نداراً خاصكه بلد ، (چيق صالى) ، كيمسه دركال بكا تحملسيز بر صالتى آزوزيسى كاير . نه‌زمان ، (چندره) دن بحثيم فا حافه ، برصيغتى حارض اولور . (قوانه) جيڤه‌سى بانيم دوتر ، (شوشلى) ده راحتسز اولورم ، (سينكلى مقال) ده بولانتى حس ايدرم ، (زندان قپوسنده) قصوت باسار .

بوراپه برحالت زوعيه‌دركه هيچ برفن ايضاح ايدەمز ظننده‌يم وايشته بوحالت زوجه‌ايله‌ز (تقسيم) اسمى طوپاز طو بازاندەيلر ـ هركيمسه ـ بوايشك برتون منافعى پاى ايتشلر .

(تهديج سياسى) يى قوانين حزائيه‌يه ادخال ايدوب قانطرى تيزه ايلمس برمصدره بوكى ژونانى ڤيولاكى افندى نظر اعتباره آلمازسه قاچ پا‌ه ايدلر اونك آووقاتنى ؟

فضا

حكايه

كچمه‌ين پاره

سلطان محمود ترجمه‌سنك تمام اوكنده‌دوستم‌اديبه مصادف اولدم . پرآلده پاره حرفدانى ، ديكرنده براپرا طوتيور ، وبودرباره‌ذى‌قيمت‌حكايى دينيور ، ومن‌زمانده مأيوس برنظرله باقيوردى .

— نه‌وار ، نه‌يوق ؟ ديه صوردم .

— هيچ ! ديدى ، شيمه‌ى‌تراموايدن اينديم ، كورديورم‌كه قونديوكتورى اولەجق حريف ، بوزدرمق ايچون وردكم ايراكه اوست طرفنى اعاده ايدركن ، هربارچه‌سى‌آرى‌رودوقه‌ه ، تسوب ، طوقالا باشه‌برلشن بربارم ايرا سورمش !

— نه‌چيقار ؟ ، پراكنده (سياهى اوجاغى) ايچدم فرض ايدرسينز ، « اولور يتر » .

— ايش پارەده‌دكل عزيزم . مانه‌يى‌ياه‌صق كوچه‌كيدى ! . نه‌يه پالان‌سويله‌يم ؟ . چوق طوتلدم ! طرفدن وقوعولان اجبار اوزرينه ، باعث حدث اولان‌كاغدى حيده‌صولدى‌وبرابرجه پوره‌ك‌اتلدى .

* *

بش اون دقيقه ، طاتلى طاتلى ، شوراداده بر اوداون قوتوشدرق ، بوردوك ، بردنبره ، طالمدن دوشرجه‌سنه ادريس بكا صوردى :

— قاچ آچچه ؟

— بوردق ! نجون صوردك ؟

— مطلقا آچدم . باقى ! شوراده بر مجليس وار . كل كيدەلم‌ده بر طاوردە كوكسى بياەلم .

— جانم آڤاغه‌مى ؟ . ديدم ، صباحك ساعت اون بردنه طاوردى كوكسى يديمى ؟ آدمه‌كولرلر .

لكن او ، ديزوردەلرندن طولدنى وعجلەجيدن ايچه‌يه‌كيردك ، اصلا راديمز قرغان ديمك سوك اندەمى طولاشدەدم ديكلر ، متلذذ اولدم . بوغيردن مجلس ولاشده‌ده ديكلر ، و دستكياه طوغرىدە ايلرىلەيوب جيندن جزدانى جيفارەى ، محترمانى دوردەرداغ حدەسنه‌قيفدن‌كيرەكدن صوكره‌ه‌كانچى به برابرم‌ايرا اوتوندەى . حريف دركال پارەيى اعاده ايتدى :

— كرپك نه‌يكيور ؟

— كچن كون بر مشتريك فرلاغنى كسه‌ده لذت آلدى طلنا !..

كوردم

بيه‌وده كزمشم يكيندە ، چينه‌ده ،
بورايه كلدىمده ، باق ، نلر كوردم :
قوش اوجاز صالديغم پانچين پرنده
چنكيلى چامچيل خاطر كوردم . . .

■ ■

دون باغدم اوكدن كچن آلايه ،
قلدنى ارككى اويمش هوايه .
كوكلده محبت طوطر كن مايه
خاطرجه يه‌نيلمش ناغمار كوردم . .

■ ■

مكتبده تربيه ، اخلاق اوقوتوب ،
صوكره ويرديكى درسى اونوتوب
تورك‌ى قيزيغى اندن طوتوب
دوستنه كوتورەن آتسەلر كوردم !

هوى پرست

بر رؤيا!

رؤيامده كوردم كه شو . . . زاده ،
بلديه ارنلق‌ده فرياد ايديور .
اجباقى و يارنلو فوشدلر داده !
هرىرى پردنلو امداد ايديور !

جريمه يادمه كه آلتده قيز ،
دورر آنه قارشيسنده « هو » ديه دوزر ،
ديبورر كه : بوايشى طالمه مغز ،
مجلسه ديل دوكتور ، دلشاد ايديور !

ديبورك : قالمدالى بو سياه پرده ،
اتلاف فرقيمى فضله پورده ،
ايدرله بالغى كوردم دردده ،
ملتك ايشى برباد ايديور !

سويلديم ، سويله‌دى ثروت جوشدى ،
اورادن سيرادى كرسى به قرشدى ،
نه‌ده‌رسك ، سوزارى هرده چوق خوشدى ،
پك بليغ بر نطق ايراد ايديور !

ديدى كه : اى بنم آدلشه پاشا ،
ديلەرم مفتكل سن بيكلر ياشا ،
هب سنك عزتكدركه ياشدەن باشه . . .
تورك‌ى قيزيغى آزاد ايديور !

سفوف

جواهر فروشى

(شباط طارنجلى فرنه‌لرده ، جمعيت عموميه‌مذاكراتندن) :

« ابراهيم بك — سراد بك فرانسزجه بيلديكى حالده ، بر رجمه يازمه ، اوقوه بيلميه‌جكى اولسون » ديه خط دست شرفلرى اوڤدر كونو ليسه بوكا سراد بك نه‌ديبور ؟ آنيكم ؟

عينى كوندى مذاكراتدن :

« ثيودلاكى افندى — بوكا بزم لسانده طوزك فرقلامى دريلر !

شهر اميني — بن اوصافى بيلميورم ! »

— بنم‌يله‌يكم طرز اوقدار . او قوقان نسنه‌ه ياصه‌يرمه‌نك چى دريلر .

٢١ كانون ثانى نارنجلى اشاعه‌سندن ، عيناً :

« كوچوك يازاده‌دن مقدار جيلر جاده‌سنده كائن (!) شكرى بك بورك يى خانه‌ده مقارنه فابرقه‌سى مستاجرى شركاسندن افرنطى بكى اوڤلى بوآكم فابرقه‌نك ايكنجى قاتنده جنودون معمول بر اودله ايچرسنده اهالى ايدبلن مقارنه‌لرى قورد‌مق ايچون پاپلان اودون صوبلرينك قاپغدن كمه‌ده دوشه‌ره‌ك اصابت ايدن اتشدن دوشه‌جكلرك پاخه‌ده اولديغى مشاهده ايدبلدكدن‌صكره اودزيه اطلا ايدلشدر »

— آكلايان برى قالسين ! هم قره‌ده كله‌كله تحليل ايدك ، اوزون‌قيش كچه‌لرنده خوشديه وقت كچيرمسكز .

٣٠ كانون ثانى نارنجلى (ايلرى) ده مندرج (انتظار) سرلوحه‌لى حكايه‌دن : « شارژورك ايچنده ، زنكستو ، جيوردك ديشلرك‌ى دزيلن فشنكرى چيقارديده طلجه‌يى . . . »

— جيوردك ديشلر مكر زنكستو ايدبورمش ، فسبحان‌الله ! . ياشه‌ه ده‌ه كيدەم ، بورا . ايكنجيسى شارژور ايچرسنده فشنكلر جيوردك ديشه بكزه‌مدى بكزمز !

بودنى ٣١ كانون ثانى نارنجلى جمعيت عموميه بلديه مذاكراتندن :

« سراد بك — بش كره بش يكرى بش . . دوختور ايچون‌ده يكرى بش كراسه‌سى ايچرزده يكرى بش ! . مولد‌الله ايله مولد خرصه رشيديسه صور حاصل اولور . . .

ابراهيم بك — سراد بك بونى كيم بيلير ، دن اوكر ، عش ، دها ڤاتوق اولديغى بيلميور . . . سونرمى كسه‌يه‌بك وما ايدرم .

مرادبك — بوبورك ، دبله‌ديكيكز كى سويله‌يك ، بلديه يى ركيبيا قاتوق كشف ايدرسكز . »

— عالم‌الله بوله بش اون مذاكره ده‌ماجريان ايدبيلن ، استانبولى كوره‌جك‌از ناصل كل‌كلارده ، قبطه بخشنداى بلاد واعصار اولديغى ، بوله اعضاى كرام زمره‌ده كردىكز عجبا ؟ . بابانك نه (كتابى) لافر ايدوقوردز !

بن بر قاپلمم

بودن براكى نمرالول چوبلى طاش جوانه‌دكى فراخانه‌لرك برنده‌قهوه پاراسى ويرركن بحمى كالبكك ديبدن دوشرديكى كول رنكلى دمدمك اوزرينجه صحيفه‌سندن عيناً استماع ايدلشدر .

■ ■

پاشام كله‌ده ، دوزن ويرسياسته
حسرتم اوچ آياغ بر سياحته
شيمدىيه‌لك خصوصى برسفارته :
قايدىراق اوستنده بن بر قاپلمم !

■ ■

اولازسه طياره ، پاره پاره‌ده ،
فرهرانس ويرميم [واغون-صالون] ده
شمدى اسيوجه‌لك قيشه ، طوقده ،
برڤوناق اوستنده بن بر قاپلمم !

نيس فارماليك بو خوش آينده ،
حاضر بولونايم هپ آلا‌يينده .
« جارياند » چالنركن نوز سرايينده ،
تك آياق اوستنده بن بر قاپلمم ! . .

بر رؤيا!

رؤيامده كوردم كه شو . . . زاده ،
بلديه ارنلق‌ده فرياد ايديور .
اجباقى و يارنلو فوشدلر داده !
هرىرى پردنلو امداد ايديور !

جريمه يادمه كه آلتده قيز ،
دورر آنه قارشيسنده « هو » ديه دوزر ،
ديبورر كه : بوايشى طالمه مغز ،
مجلسه ديل دوكتور ، دلشاد ايديور !

■ ■

ديبورك : قالمدالى بو سياه پرده ،
اتلاف فرقيمى فضله پورده ،
ايدرله بالغى كوردم دردده ،
ملتك ايشى برباد ايديور !

■ ■

سويلديم ، سويله‌دى ثروت جوشدى ،
اورادن سيرادى كرسى به قرشدى ،
نه‌ده‌رسك ، سوزارى هرده چوق خوشدى ،
پك بليغ بر نطق ايراد ايديور !

■ ■

ديدى كه : اى بنم آدلشه پاشا ،
ديلەرم مفتكل سن بيكلر ياشا ،
هب سنك عزتكدركه ياشدەن باشه . . .
تورك‌ى قيزيغى آزاد ايديور !

سفوف

— بوڤيدر بكم واڤعى ! ويرديانه باشنه !

ديدى .

محليجيدن جغرلمزدن آيچيلى ايستدم ، اديسى :

— باڤى ياڤلم ! ديه باغيردى . قرق بلده بردنه راست كلديم‌ده بن بودر چاوش صات . . ڤطيا اواز ا : كرچه ڤطسز طاووق كوكسى بيه‌يرمكك ، استيلاى معدەكك بوزولمه‌سنه سبديت ويردم ، فقط شورادە خله برابر برقدح قوتيالى اولسون ايچه‌رسمكه دارديلديم . هم‌ده ينيله !

بنه‌قولى صبم صبيح چالادى . جواردەكى بر بياخانه‌يه كيردك .

بوغازمدن كسكين بر اوستوره‌كى پكن برقدح خالص آمريقان اميريتوسى اتوناق بيتنه‌هنوز پوواز . لاشه‌سيكه ، غارصوق چاغيردى و معبود قزغلى ويردى . غارصوق دخى شوبله سطحى بر معاينه‌دن متاخب :

— بابغا ويرمسكز برڤانه ، نجون بوڤيور !

— ڤيلك كون بر مشتريك فرلاغنى كسه‌ده لذت آلدى طلنا !..

يارم يارم بابغا ! چاغيله پارچى رد ايتدى .

* *

بياخانه‌دن صوكره ، هب اوزسك اصرارله لوقطه‌يه ، لوقطه‌دن‌صوكره فراخانه‌يه ، فراخانه‌دن صوكره بوزاجيه ، بوزاجيدن صوكره غلوانجى حاجى بابله . حاجى بابلدن كياهيه ، كياهيجيدن باقى بازارنده بر مبخانه‌يه كيردك .

لوقطه‌جى‌ده ، قراخانه‌جى‌ده ، بوزاجى‌ده ، حاجى بابلده ، كياهيجى‌ده ، مبخانه‌جى‌ده دائما دوستمك شاياں تحسين بر نيات ايله اوزاتديغى يوتيق بارى اعاده ايتدىلر .

مبخانه‌دن چيقاركن ، بردنبره ڤقله‌ره‌جازه كلدى .

— دوستم ! ديدم . صاغيل ، بى بوله دكان دكان طولاشدىردينك ، محضا بويتيق وباشيق‌لارده‌ى سورمك ويوايشى كندى كندينه ياپدىرمق صبديله‌يندن طولاى‌ى‌ى‌ده ، بانكمه بولديرمق ايچون اوالمسين ؟

ادريس ، خفيف فيرازدى . .

— فى الحقيقه اعتراف ايدرم‌كه . . مقصدم‌بولديدى ، جوانى ويردى .

كولدم وكندىيه‌نه ديدم‌كه :

— بى عزيزم ! نه‌يه اوزولورسك ؟ بوياردن .

اوزونقلى ايچون چاره بولى دكل ! .

— نه‌يايم ؟

— بك قرلاى ! شوراداى ماليه نظارتنه قدر اختيار زحمت ايدر ، كيدرسك . اورادە بلده حق بوزده بوز امتيازك دكدەر بولر .

— كرپك ! ديدى ؛ ديدم‌نه‌مه‌مشدم ، بعضا نه‌يدلايم !

هان برصوپه‌چاغيردى ، بنده جرأ بابنه بولنديردى ، برابر ، طرس طوغرى ماليه‌يه كيتدك .

فرسوده اوراق نقديه‌يى تبديل ايله مكلف اولان شعبه‌نك قپوسندن ايچرى‌يه داخل اولدم اوراز ، ادريس جرثوقانه‌طاراراقدى . قاپيدن‌برى . آرادى ، محزونانى نماز بوشاندى . بنه آرادى . . بوتون پارەلرنى ، بردفعه ، ايكى دفعه ، اوچ دفعه ، بش دفعه ، اون دفعه برر كوزدن كچردى .

— واى جانمه ! ديه حاقيردى . توبه ! . باغلامسز هرڤهم اهمون ، طلقانى اون پارەيى‌ڤاكتاغله‌ى بزى بورايه كتيرەن عربه‌جى‌يه‌صوردم اولايمى !

دبير طاسه

— سرخوشدى يا ! . سرخوش اولدينى زمان پوقه‌كه . .

— نه‌ديه‌ديكدى ؟

— كيمچه پارىيى اوه‌كلدى . . . نى راقى آنق ايچرلر : اوياديروب . . مقاله يوللامق ايستەمى . . بن‌قورقدم ، كيتمه‌م ديدم . قولدن چكدى ، آلە مكى‌سوپايله‌اوردى ، اوردى . . اوردى . .

— واى اولوسنى . . . !

جرئتدن زياده حدت فانه ايدن بو جمله‌يى تكلمله برابر ، اوغلان بوصوقلريى صيقدى ، آياغى پره اوردى ، پر رقعهٔ سكونى تعاقب ايتدى .

تكرار استنطاقه پاشلاندى :

— آنينك نه پاپيور ؟

— اوينه خسته ، پاپيور . .

— سن داياق بيركى برشى سويله‌ديمى ؟

— نه‌سويله‌يه‌جك حالى وارك احمد ؟ .

كورسه‌ك ، يوزى كوزى صاپ صارى ، آلى بيلهم قالديره‌جق حالى يوق .

يوده‌ه ، چوچوغى كندى دردىنى اونوتمش ، آنامى انجون آغلامغه پاشلاشدى .

— احمد ، آنكم اولورسه نيه‌دوم بن ؟

ديه صوردى .

— ينه سرخوشمى ايدى ؟

بربرى ياغلاتمش موريه‌سمه استاريسى قولتوقرى حفاظيندن برارزمه قوشاقلر بوغرلمش ، چپلاق آياغرى طاقوسيلى وقيز كو ونديى . درحال ايكى چوچوق محاررەيه پاشلاديلر :

— فيز ! مقبوله ! . سن‌دەمى كرتنى كوردنده فيرلادك يه ؟.

مقبوله ، پاشى يوقارى قالديره‌رق جواب نفى ويردى . او وقت مخاطبى دقته بوزينه باقدى . قيزك كوزلرى شيشمش وقيزارمشدى .

تكرار سوردى :

— يوقسه مورودقدن بنه‌مى دايماى سيدك ؟

مقبوله ، كوزلرينى پره‌توجيه ايدوب ، هيچ جواب ويرمدى .

— سويلسه‌كه‌يه ! .

شيمدە بانه ياڤلاشمش ، قولتوقدن طوتمش صا سيوردى . فيز كندينه كوسترين بو صميمى علاقه‌دن متأثر اولدى ، اساسا جوشمق ، درينى دوكك ايچون فرصت آرايوردى .

پردنبره هيچقيره هيچقيره آغلا‌مه باشلادى .

— دوكمى ، ديدى . هرطرفنى ، هم‌ده صوپا يله دوكدى .

— احمد ، آنكم اولورسه نيه‌دوم بن ؟

ديه صوردى .

محرري: احمد اكرم

قوپوق ٢

— ١ —

لطيف بر تشرين صباحى ايدى . تنبل بر كونش ، بر كون اول شهرك اوزرينه پارەدقدن بوشاپرجه‌سنه باران رحمت ياغدىرمان ، آغير ، كول رنكى بولوطلرك آرەسندن بيك مشكلات ايله صيريلش ، طليعه‌سنه كولومسه‌يوردى .

يرلر قورومايه باشلاملرى ، ياغمورك ثقيل ضربه‌لرى آلتنده پريوارلرى بوكن پشيانلكلر دريڭه چالياپور ، سرچمر ايصلاق قاماريق سيلكيور ، دالغه‌لرنده تك توك صارى پاپراقلر قالش اولان آغاچلردن خفيف بر بخار جيقيوردى .

گذيش پالدين پرده ، فلكزده ، باغرى ياپيق ، خانمانى سونوك ، قلى قبريق اسلامك حالنه آجيندرمق ايچون بارگاه كبريايه رفع ايلدى .

بولوطلر ، بر كون اول شهرك اوزرينه پارەدقدن بوشاپرجه‌سنه باران رحمت ياغدىرمان ، آغير ، كول رنكى بولوطلرك آرەسندن بيك مشكلات ايله صيريلش ، طليعه‌سنه كولومسه‌يوردى .

يرلر قورومايه باشلاملرى ، ياغمورك ثقيل ضربه‌لرى آلتنده پريوارلرى بوكن پشيانلكلر دريڭه چالياپور ، سرچمر ايصلاق قاماريق سيلكيور ، دالغه‌لرنده تك توك صارى پاپراقلر قالش اولان آغاچلردن خفيف بر بخار جيقيوردى .

گذيش پالدين پرده ، فلكزده ، باغرى ياپيق ، خانمانى سونوك ، قلى قبريق اسلامك حالنه آجيندرمق ايچون بارگاه كبريايه رفع ايلدى .

دنيدرلق يا‌ديغى جدولى نقصان كوردىكدن‌صكره بورادە اقامه‌ته چاليشه‌جغز . مثلا : ياغلقچه‌دكى (كوسته‌بك) سوقاغنى (كيريى) سوقاغى ،

موحالله

جادەسى كندلك (فاتى محرومى) جادەسى ، (محتصب قره‌گوز) محله‌سى (شريف على زاده مراد بك) محله‌سى ، (دزدەره) محله‌سى (شهر امانتى) محله‌سى ، (يوسانجى)

قره‌سى (مطبوعات) قره‌سى ، (چرچر) ى (ويران شهر) ، (قره خانون) محله‌سى (آى‌ده‌ده) محله‌سى ، ،

اوطلقسكى (فريضه) يى (مرسوميه) ، (آتما سوقاغى) (شهيدان سوقاغى) (فولاڤلمز) ى (دنبول محله‌سى) ، چاملجه‌ده (صارى قيا) يى (رضا توفيق) ، (يوكوزلى) يى (جيبه) تسميه ايتك ظنمزجه موافق اولور .

* *

غره‌وهلوز يتمه‌دى ، فقط تراموايلر ايشله‌يور ، شافقلرندن صوفره‌لرى قوردوغز زنى آڤاغى مجمى واغاچلر يوانى آچيلمه‌دى . هنوز بقوشه ، ايشيه‌بك جسارتلرى يوق آما دوز بولد ، بابانى ما كنه فولاغه‌سى بيلبورلر .

اهالى‌ده ، وظيفك اداره ايتديغى تراموايك كندرلكعنده بولنوب‌ده چكتمك تهلكه‌ستنه معروض قالمه‌دنه ايچرى يتمه‌يى ترجيح ايدبورز فره‌كويك دوغه‌سنج برندن چيقه‌دكدن صوكره ، اكرم !

غره‌وجيله‌كاچه‌لرى خرسه شرتى صراسيمه‌كى ، بويونلرنده آل قوردفه‌لر ، الرى سيده‌ده طولاشيورلر صوغه‌لره ايلك كونلرك اوتومبيل كزمه‌لرى طاوسلانه‌بلر . غالبا بواش بواش اشله‌دلرى قاچيور .

بيكچه‌يه آچ انسانك فرصت فولاديغى بوشه‌رده غره‌و اعلان ايتك اولديغه مشكل براينده‌در . بركا عقلرى ايردى آما ، اونده‌ده حرث نفس صتله‌سى وار . چالم صوكى ناموله‌دن ؟ بوايشه‌ده بونله‌حق هرهانكى برصورت تسويه‌يك اوجى اله ويرده‌م اهاليك كيسه‌سنه طوقونه‌جه‌ديغى ! زيرا خلقك كيسه‌سى جوقده بيرچوق غره‌و يا‌پمق اوزره .

* *

جمعيت عموميه يتمه‌دى (نصف فى قسطلطينيه) ايشى بيتيرمك اوزره . بوكونكى صوكره اوچ دورت ساعاتى عمرى بولمز يا‌پرق . يازيق اولبور . اونه‌كيفلى ، نه اكسيكيلى مدا كرمارى اصاغى مكمل راوزنه اويونى ، اسكى زمانلر (خان قولى) ، (چاشنى قولى) ديه مشهور غلوردى قرارلرى اولديغى كبى ، بركا (شهر قولى) ديه اسم قويوب تاريخه كچيرمك ، پشه‌كار شريف على زاده ، او ذاتك ، نه كبار بر طورله آيقه قالقوب ده : « افندىلر ! اويونجو واردات بودجه‌سى ! » ديه‌دى وقت ماسه‌يى ساده ، فولاغى كسيليدى . مامافيا ، نيه‌ايچون ايشه‌يورلر ، نه‌ايچون قازانيورلر ، خنطر (آتما سهتلر افندى ! دقت كل !) سيمون افندى فرنكه ، توفيق پاشا فاروقلى‌ده ، اجزاچى باشى طوزسز دلى‌بكره ، عبدالمجيدپاشا عقله‌ده ، الخ . . . چيفه‌يارى كيمسه جان قالديرديوكه ؟ ، او نه تكرلمه‌لر ، نه حاصلر ، نه نكته‌لر !

زوالقى جدى مباغ اولديغى‌ده بن اوڤى فولاندن طوتوب اوراپه كونجولى مراد بكك قاشيه قارشيه

— سرخوشدى يا ! . سرخوش اولدينى زمان پوقه‌كه . .

— نه‌ديه‌ديكدى ؟

— كيمچه پارىيى اوه‌كلدى . . . نى راقى آنق ايچرلر : اوياديروب . . مقاله يوللامق ايستەمى . . بن‌قورقدم ، كيتمه‌م ديدم . قولدن چكدى ، آلە مكى‌سوپايله‌اوردى ، اوردى . . اوردى . .

— واى اولوسنى . . . !

جرئتدن زياده حدت فانه ايدن بو جمله‌يى تكلمله برابر ، اوغلان بوصوقلريى صيقدى ، آياغى پره اوردى ، پر رقعهٔ سكونى تعاقب ايتدى .

تكرار استنطاقه پاشلاندى :

— آنينك نه پاپيور ؟

— اوينه خسته ، پاپيور . .

— سن داياق بيركى برشى سويله‌ديمى ؟

— نه‌سويله‌يه‌جك حالى وارك احمد ؟ .

كورسه‌ك ، يوزى كوزى صاپ صارى ، آلى بيلهم قالديره‌جق حالى يوق .

يوده‌ه ، چوچوغى كندى دردىنى اونوتمش ، آنامى انجون آغلامغه پاشلاشدى .

— احمد ، آنكم اولورسه نيه‌دوم بن ؟

ديه صوردى .

— ينه سرخوشمى ايدى ؟

بربرى ياغلاتمش موريه‌سمه استاريسى قولتوقرى حفاظيندن برارزمه قوشاقلر بوغرلمش ، چپلاق آياغرى طاقوسيلى وقيز كو ونديى . درحال ايكى چوچوق محاررەيه پاشلاديلر :

— فيز ! مقبوله ! . سن‌دەمى كرتنى كوردنده فيرلادك يه ؟.

مقبوله ، پاشى يوقارى قالديره‌رق جواب نفى ويردى . او وقت مخاطبى دقته بوزينه باقدى . قيزك كوزلرى شيشمش وقيزارمشدى .

تكرار سوردى :

— يوقسه مورودقدن بنه‌مى دايماى سيدك ؟

مقبوله ، كوزلرينى پره‌توجيه ايدوب ، هيچ جواب ويرمدى .

— سويلسه‌كه‌يه ! .

شيمدە بانه ياڤلاشمش ، قولتوقدن طوتمش صا سيوردى . فيز كندينه كوسترين بو صميمى علاقه‌دن متأثر اولدى ، اساسا جوشمق ، درينى دوكك ايچون فرصت آرايوردى .

پردنبره هيچقيره هيچقيره آغلا‌مه باشلادى .

— دوكمى ، ديدى . هرطرفنى ، هم‌ده صوپا يله دوكدى .

— احمد ، آنكم اولورسه نيه‌دوم بن ؟

ديه صوردى .

— ينه سرخوشمى ايدى ؟